

Fremtidens kollektivtrafikk i Norge 2025

Eier og styreforsamling

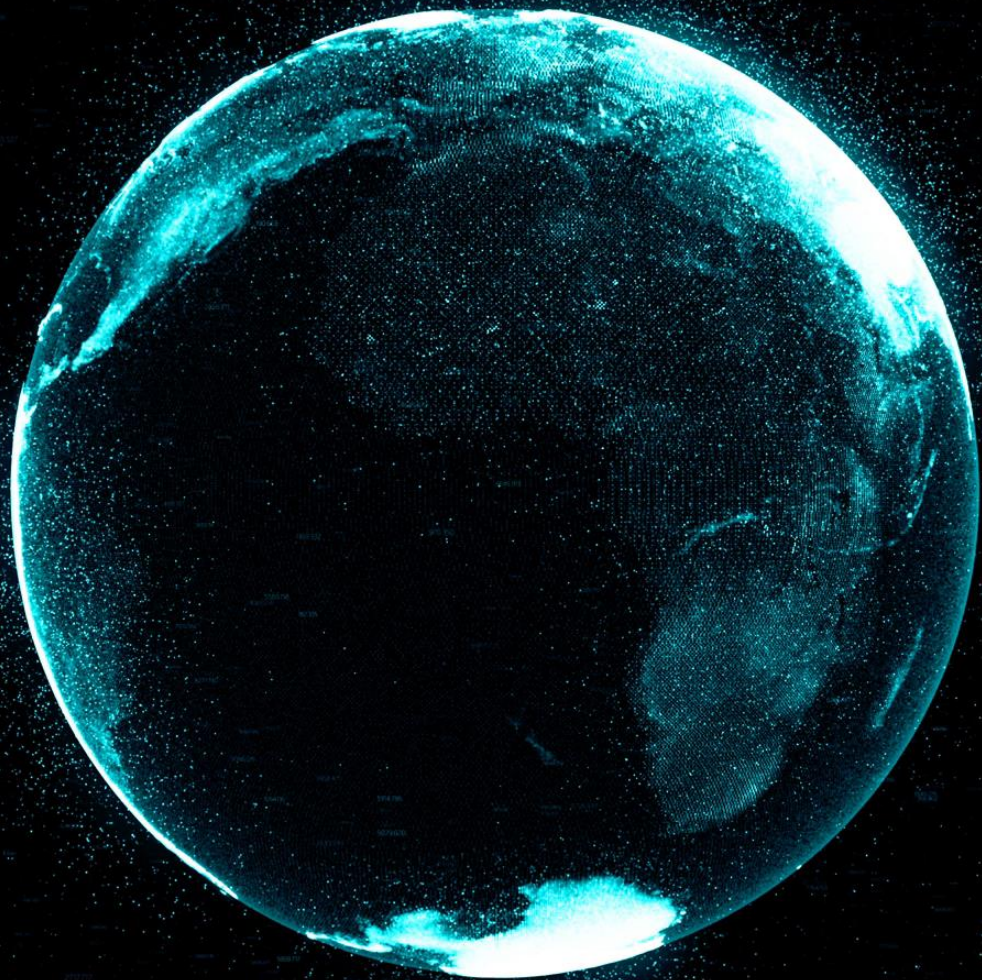
09.04.2021

**MAKING AN
IMPACT THAT
MATTERS**
since 1845

Tanker fra våre internasjonale kollegaer utenfor Norge

WOW!

Digitalisering erstatter mobilitet

Over 1/3 av Europas arbeidstakere forventer ett varig skifte i hvor ofte de reiser til jobb

Innsikt og tverrsektorielle datakilder vokser frem

I Estonia alene har plattformen X-Road bidratt til en besparelse på 884 årsverk årlig

...varige trender i offentlig sektor

Offentlig sektor vil øke investeringer i tillitt

Tillit er kritisk i kriser. «Fake news» har utløst 290 faktasjekk prosjekter i 83 land

En mer agil offentlig sektor har kommet for å bli

«Til og med» EU parlamentet hadde juni 2020 vedtatt 384 oppdateringer hvor 62% var lover

Introduksjon til metodikken

Scenariomodellering v/ Jon Olsen

**Det er kostbart å
utelukkende fokusere
på å bevare det
eksisterende...**

“Jag tror man har gjort et mycket alvarligt
mistag.”

PEHR GYLLENHAMMAR - 1978

47 x
Salgsverdi

Tapte inntekter

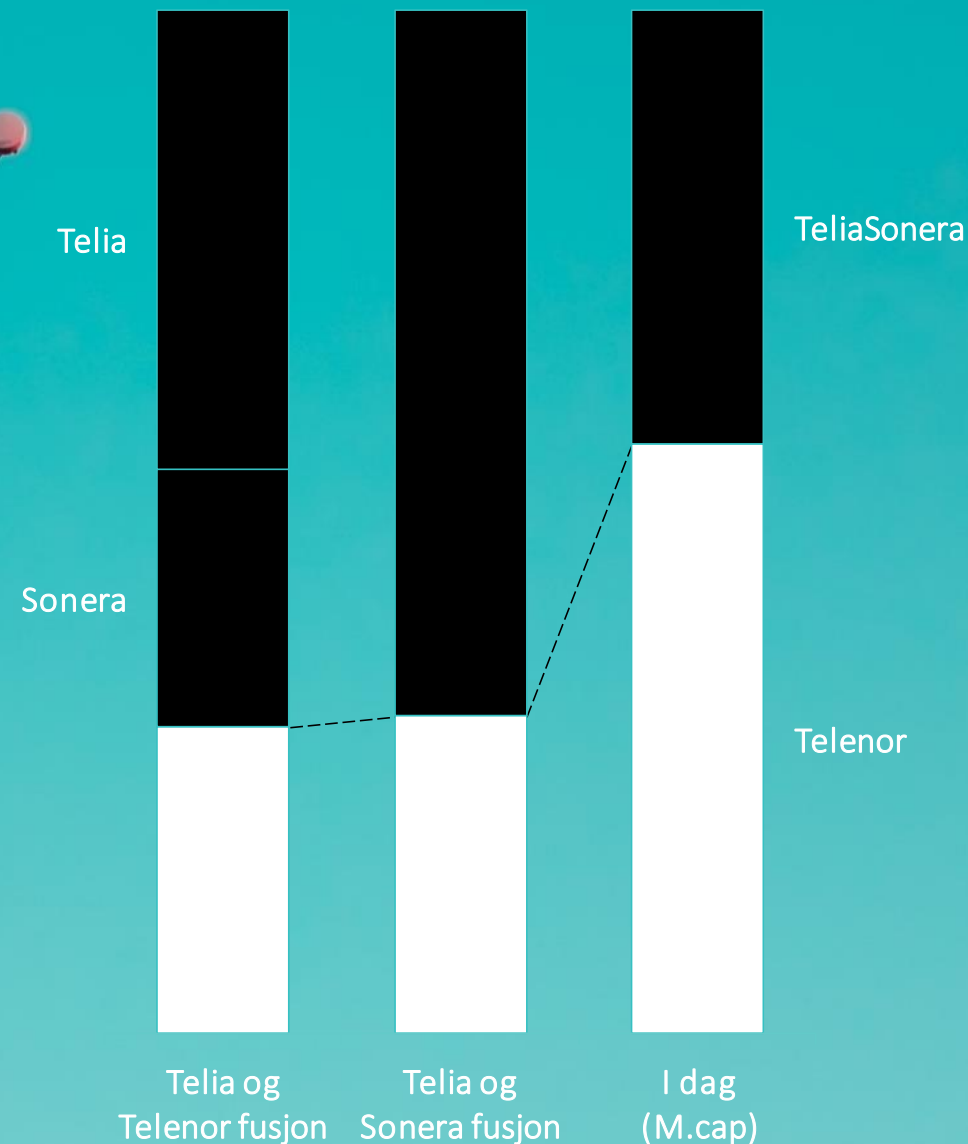
Salgsverdi

“Ble Norge reddet av en havarert Volvo-avtale i 1972, så ble Telenor reddet av bruddet med Telia i desember 1999.

Vi kunne satse helhjetet på mobil internasjonalt, og vi kunne utvikle oss i Norge uten at prioriteringene skulle bli satt i Stockholm ”

JON FREDRIK BAKSAAS –
MIN HISTORIE OM TELENOR

...og historikk gir ikke
nødvendigvis svaret
på fremtidig verdi.

“I arbeidet med å utvikle scenarier
anerkjenner vi at mentale kart eksisterer.
Mentale kart er ikke virkeligheten slik den er,
men slik vi forstiller oss virkeligheten ”

PETER SCHWARTZ-
GRUNNLEGGER AV GBN OG
TIDLIGERE MONITOR KONSULENT

Tar du feil av fakta så blir
veikartet ditt feil og
faren er stor for at du tar
feil beslutninger.

Det er ikke usikkerhet
som er trusselen ...

**... men heller uvitenhet,
falske nyheter og
handlingslammelse**

**Meningsmangfold
er den beste
medisin for å takle
forutinntatthet**

“The future has arrived
— it’s just not evenly
distributed yet.”

WILLIAM GIBSON

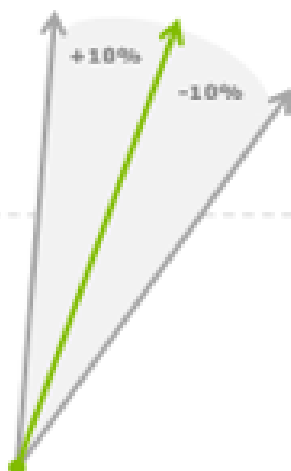
Hvorfor scenario?

Konvensjonelle tilnærminger til å planlegge fremtiden gir konvensjonelle svar som sjelden utfordrer virksomheter til å tenke utenfor boksen...

..mens scenariobygging utfordrer antakelser og gir organisasjoner en mer helhetlig forståelse av mulige fremtidsbilder – som grunnlag for bedre avgjørelser

Resultat

Konvensjonelt
fremtidsbilde

Utgangspunkt

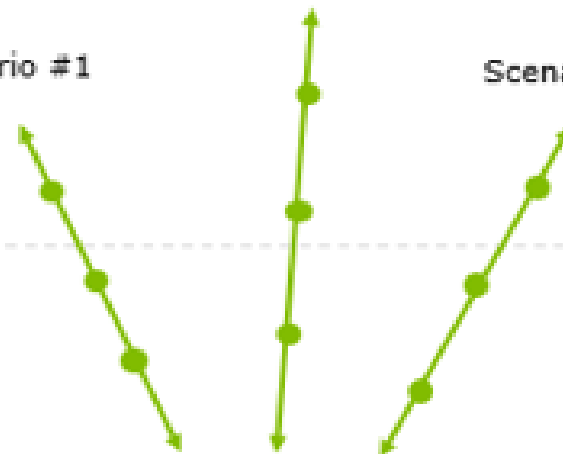
Kjent
utgangspunkt

Scenario #2

Helhetlig
fremtidsforståelse

Scenario #1

Scenario #3

Kjent utgangspunkt med
oversikt over usikkerhet

Scenarioprosessen for KTF

Fase

Leveranser

Workshop-forberedelse

Workshop 1

Workshop 2A og B

Workshop 3

Driverinnsamling og evaluering

1. Kjernespørsmål

Hvordan vil kollektivtrafikken i Norge se ut i 2025?

Avklare prosjektoomfang og strategisk retning

2. Drivere

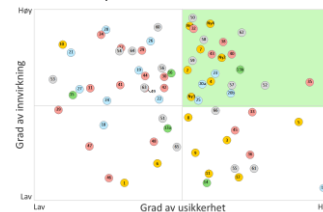

Identifiser drivere som former fremtidens kollektivtrafikk

Vi intervjuet 25 kandidater fra Kolombus i sør til Troms og Finnmark fylkeskommune i nord

Scenarioutvikling

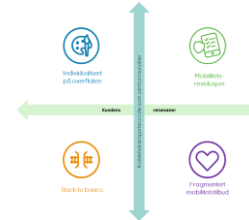
3. Kritiske usikkerheter og nøkkeltema

Prioriter kritiske usikkerheter og grupper drivere inn i nøkkeltema

Scenariofortellinger

4. Scenario-rammeverk

5. Scenario-fortellinger

Team på tvers av distrikt og by sikret bredt perspektiv i scenariobeskrivelsene

Innvirkning og suksesskriterier

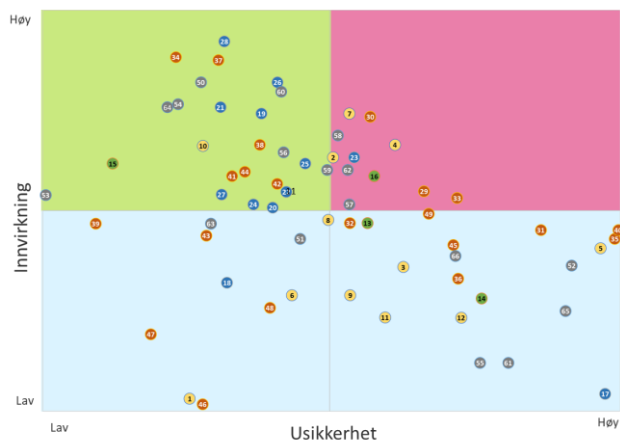
6. Strategisk innvirkning

Implikasjoner				Suksesskriterier			
Individuelt på overblikk	Høytidstidspunkt	Back to basics	Fremtiden er her	Individuelt på overblikk	Høytidstidspunkt	Back to basics	Fremtiden er her
Individuelt på overblikk	Høytidstidspunkt	Back to basics	Fremtiden er her	Individuelt på overblikk	Høytidstidspunkt	Back to basics	Fremtiden er her
Individuelt på overblikk	Høytidstidspunkt	Back to basics	Fremtiden er her	Individuelt på overblikk	Høytidstidspunkt	Back to basics	Fremtiden er her

Distrikt og By-team sikret at innvirkning og suksesskriterier forble relevante til senere bruk

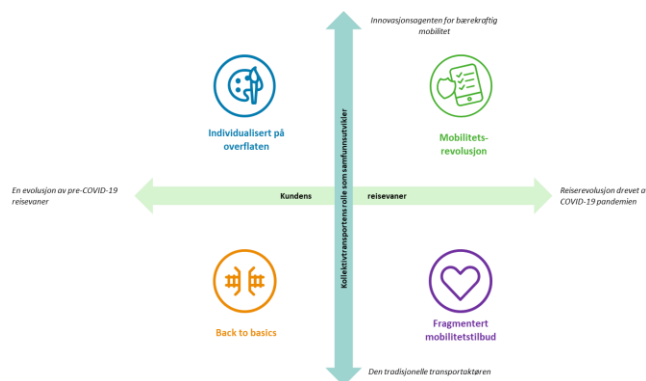
Hovedleveranser

OVERSIKT OVER DRIVERE

Oversikt over drivkreftene som har potensial til å tippe fremtiden i den ene eller den andre retningen, og tjene som byggesteiner for scenarier.

SCENARIO HISTORIER

Utarbeid scenarier basert på viktige kritiske klynger av usikre drivere, som legger grunnlag til å identifisere signaler på ulike mulige fremtider.

IMPLIKASJONER

Scenariomplikasjoner | Scenario 1

Relevante roller

- 1. Samfunnsaktøren innen bærekraftig mobilitet
- 2. Statistiske kollektivtaksider
- 3. Statistiske kollektivtaksider / infrastruktur
- 4. Statistiske kollektivtaksider
- 5. Statistiske kollektivtaksider

Relevante roller

- 1. Statistiske kollektivtaksider
- 2. Statistiske kollektivtaksider
- 3. Statistiske kollektivtaksider
- 4. Statistiske kollektivtaksider
- 5. Statistiske kollektivtaksider

Relevante roller

- 1. Statistiske kollektivtaksider
- 2. Statistiske kollektivtaksider
- 3. Statistiske kollektivtaksider
- 4. Statistiske kollektivtaksider
- 5. Statistiske kollektivtaksider

Relevante roller

- 1. Statistiske kollektivtaksider
- 2. Statistiske kollektivtaksider
- 3. Statistiske kollektivtaksider
- 4. Statistiske kollektivtaksider
- 5. Statistiske kollektivtaksider

Relevante roller

- 1. Statistiske kollektivtaksider
- 2. Statistiske kollektivtaksider
- 3. Statistiske kollektivtaksider
- 4. Statistiske kollektivtaksider
- 5. Statistiske kollektivtaksider

Mulige implikasjoner av scenarioene for kollektivtransport og kollektivtransportaktørene.

Oppsummering av prosjektets resultater

v/ Laura Herzig

Drivkreftene som har potensial til å tippe fremtiden i den ene eller den andre retningen

Datagrunnlaget er basert på et dokumentstudium og 25 intervjuer med eksperter hentet fra offentlige kollektivselskaper og private mobilitetsaktører

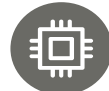
> Drivere ble identifisert og kategorisert etter 5 kategorier

Økonomiske

Politiske

Teknologiske

Miljømessige

Sosiale

Sosiale

Teknologiske

Økonomiske

Miljømessige

Pol./regulatoriske

DRIVER

BESKRIVELSE

ENDEPUNKTER

**35 Forventning til
komfort og
underholdning**

Kundenes forventninger til komfort, f.eks. sitteplass, wifi og mulighet for å jobbe øker stadig og er viktig for at de skal velge kollektivt over personbil. Når det kommer til underholdning er kundene vant til å strøme lyd og video gjennom felles apper på tvers av hjemmet og mobilenheter, noe MaaS kan utvide til kjøretøy ved å integrere innholdsbiblioteker, abonnementer og sosiale nettverk i hver tur.

Endepunkt 1

Forventninger til komfort og underholdning vil være på samme nivå som før COVID-19

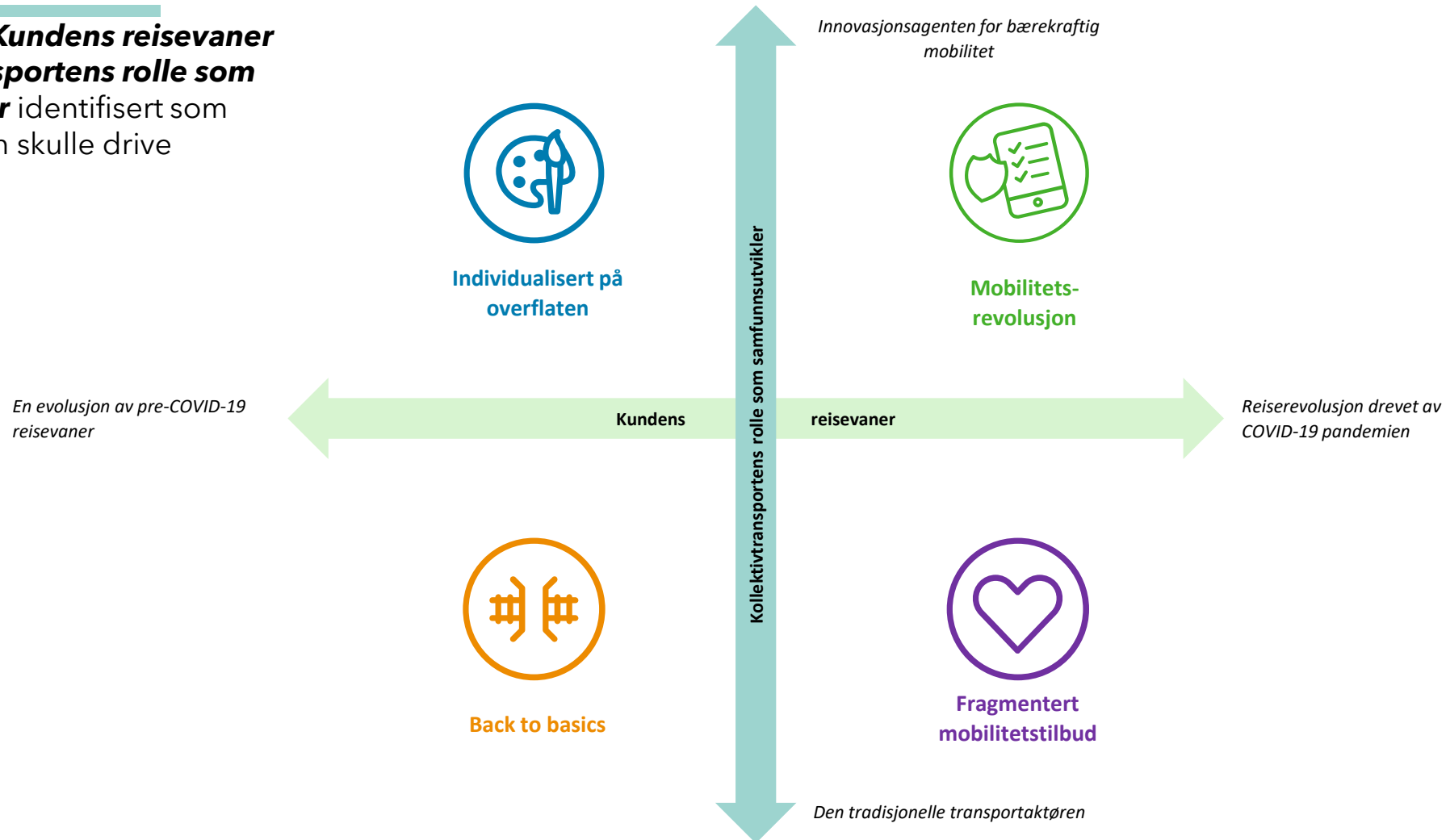
Endepunkt 2

Forventninger til komfort og underholdning vil være høyere enn før COVID-19

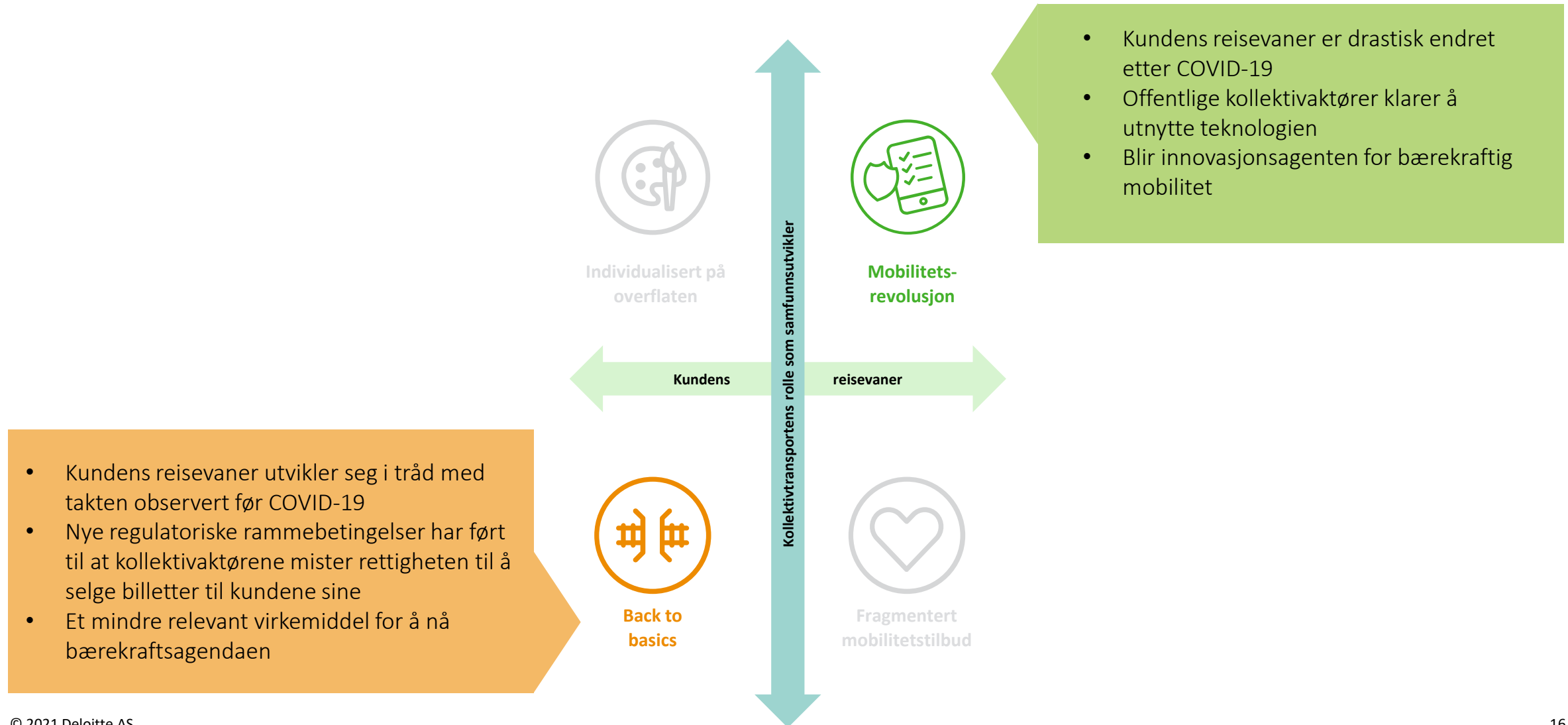
Oppsummering

To akser ble formet for å strekke ut scenarioene og danner fire scenariofortellinger

I vår prosess ble **Kundens reisevaner** og **Kollektivtransportens rolle som samfunnsutvikler** identifisert som hovedaksene som skulle drive scenarioene

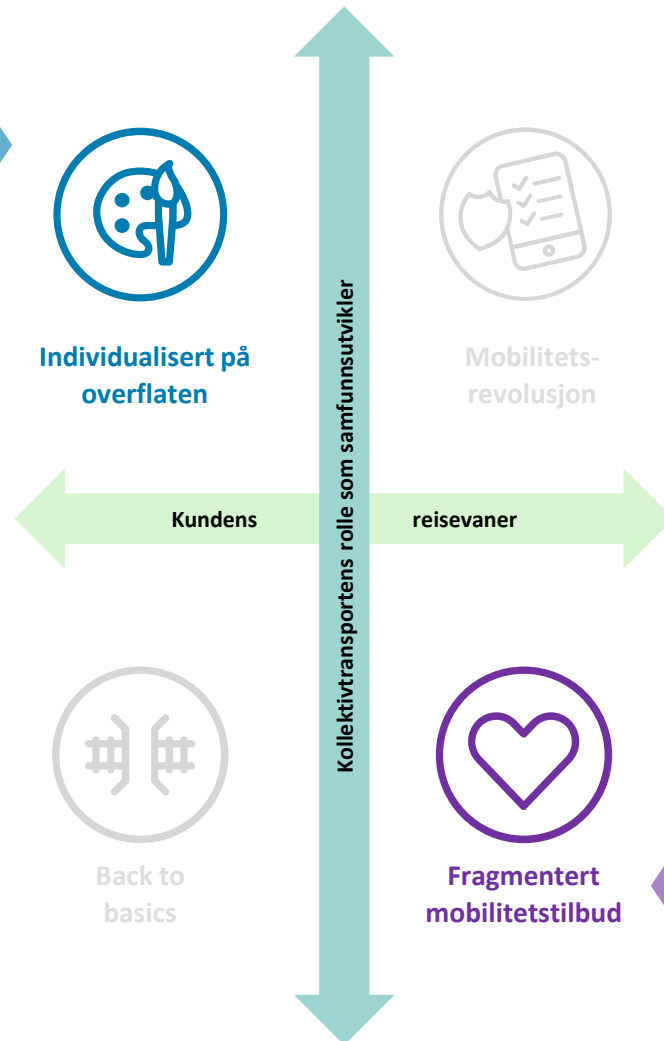

Kort oppsummert | Scenario 1 og 3

Kort oppsummert | Scenario 2 og 4

- Kundens reisevaner er relativt like som før COVID-19,
- Kollektivaktørene utnytter teknologi på en god måte
- Blir innovasjonsagenten for bærekraftig mobilitet

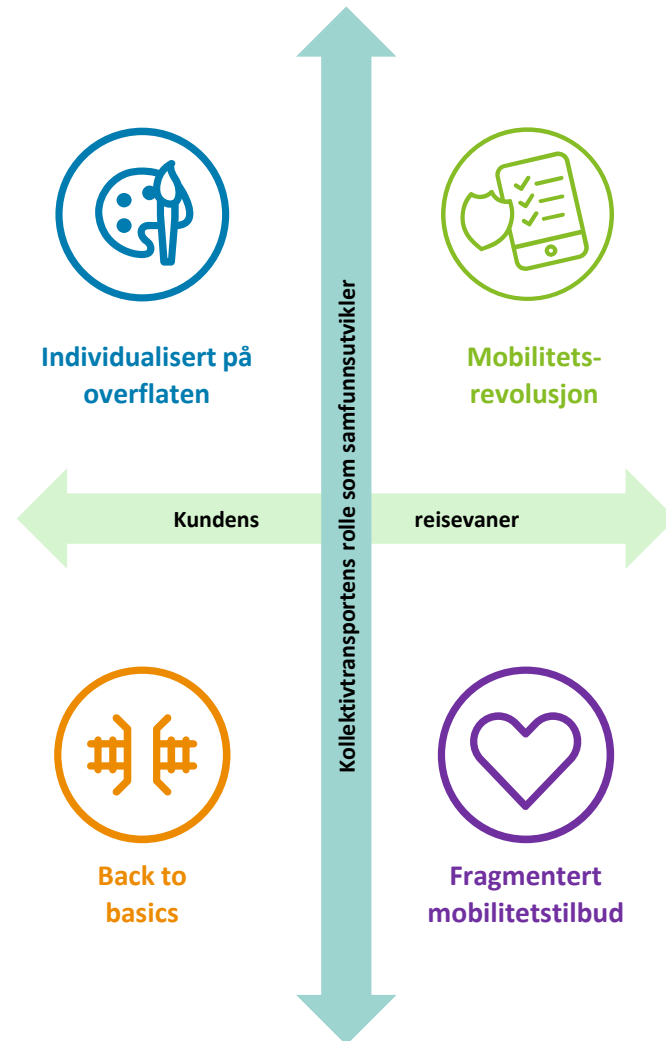

- Kundens reisevaner er drastisk endret etter COVID-19
- Kollektivaktørene klarer ikke å endre seg raskt nok for å tilby individualiserte reisemåter
- Mindre relevante

Kort oppsummert | Scenario 1, 2, 3 og 4

- Kundens reisevaner er relativt like som før COVID-19,
- Kollektivaktørene utnytter teknologi på en god måte
- Blir innovasjonsagenten for bærekraftig mobilitet

- Kundens reisevaner utvikler seg i tråd med takten observert før COVID-19
- Nye regulatoriske rammebetingelser har ført til at kollektivaktørene mister rettigheten til å selge billetter til kundene sine
- Et mindre relevant virkemiddel for å nå bærekraftsagendaen

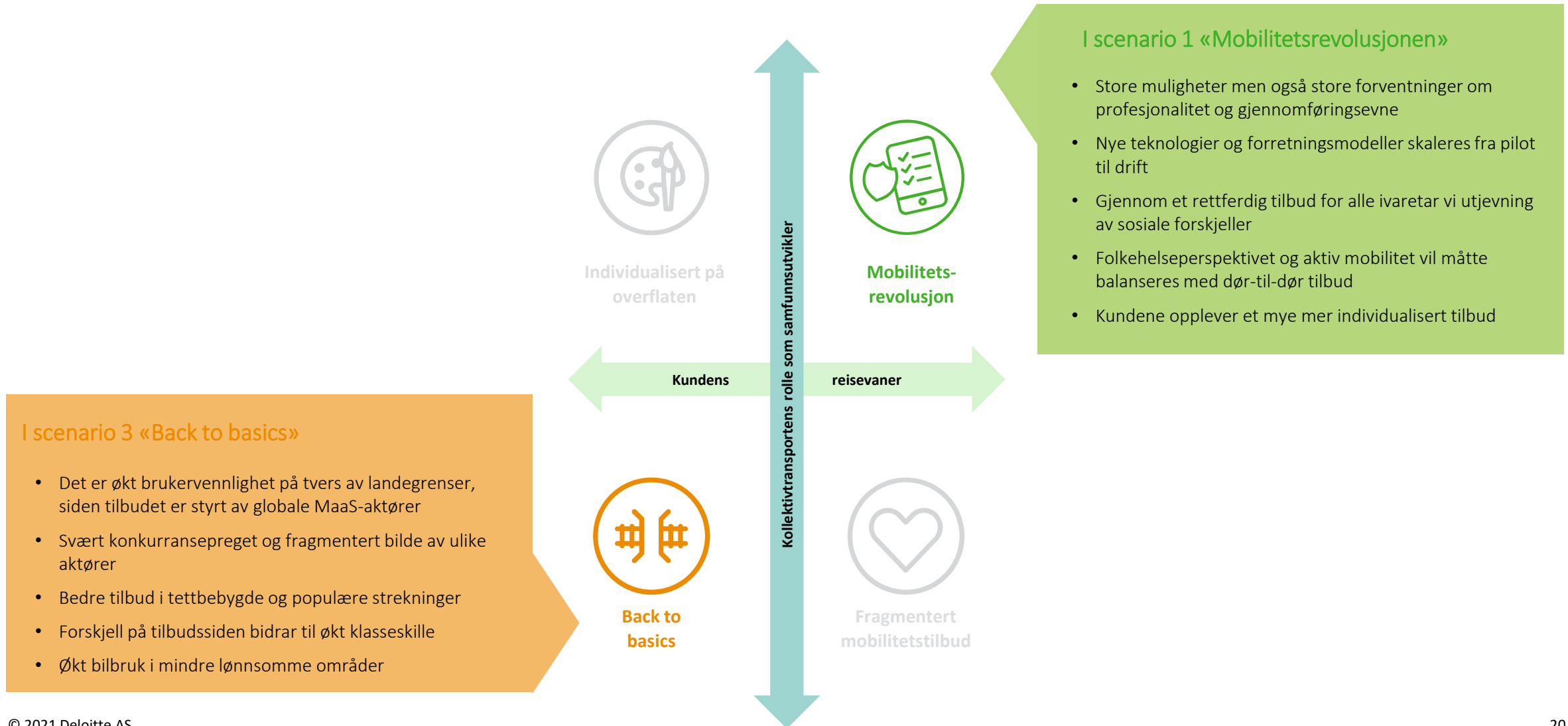
- Kundens reisevaner er drastisk endret etter COVID-19
- Offentlige kollektivaktører klarer å utnytte teknologien
- Blir innovasjonsagenten for bærekraftig mobilitet

- Kundens reisevaner er drastisk endret etter COVID-19
- Kollektivaktørene klarer ikke å endre seg raskt nok for å tilby individualiserte reisemåter
- Mindre relevante

So what ???

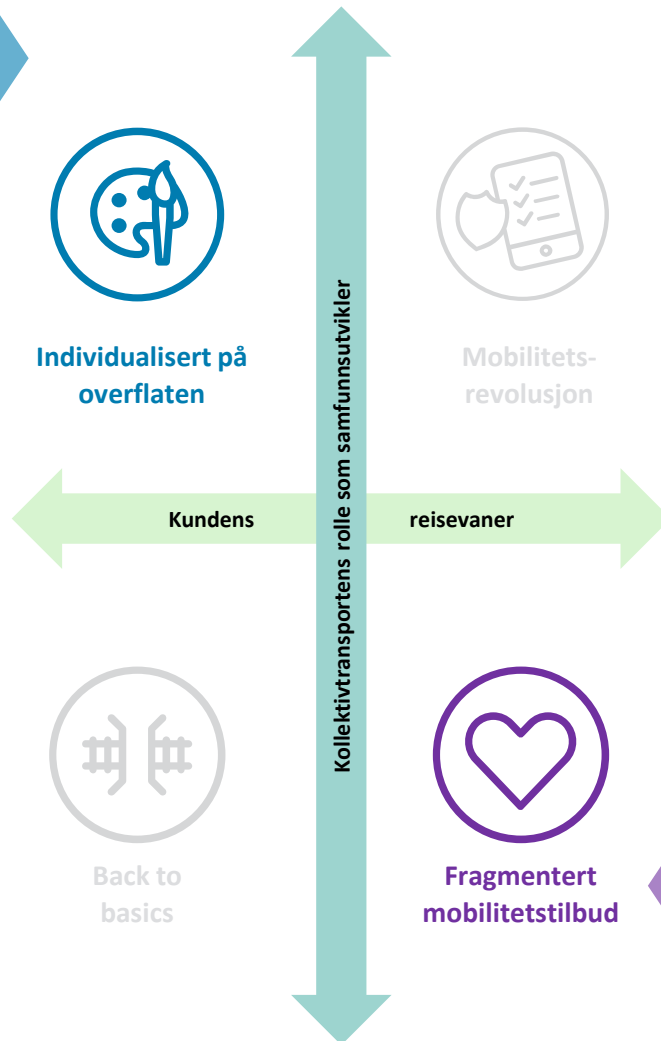
Implikasjoner kort oppsummert | Scenario 1 og 3

Implikasjoner kort oppsummert | Scenario 2 og 4

I scenario 4 «Individualisert på overflaten»

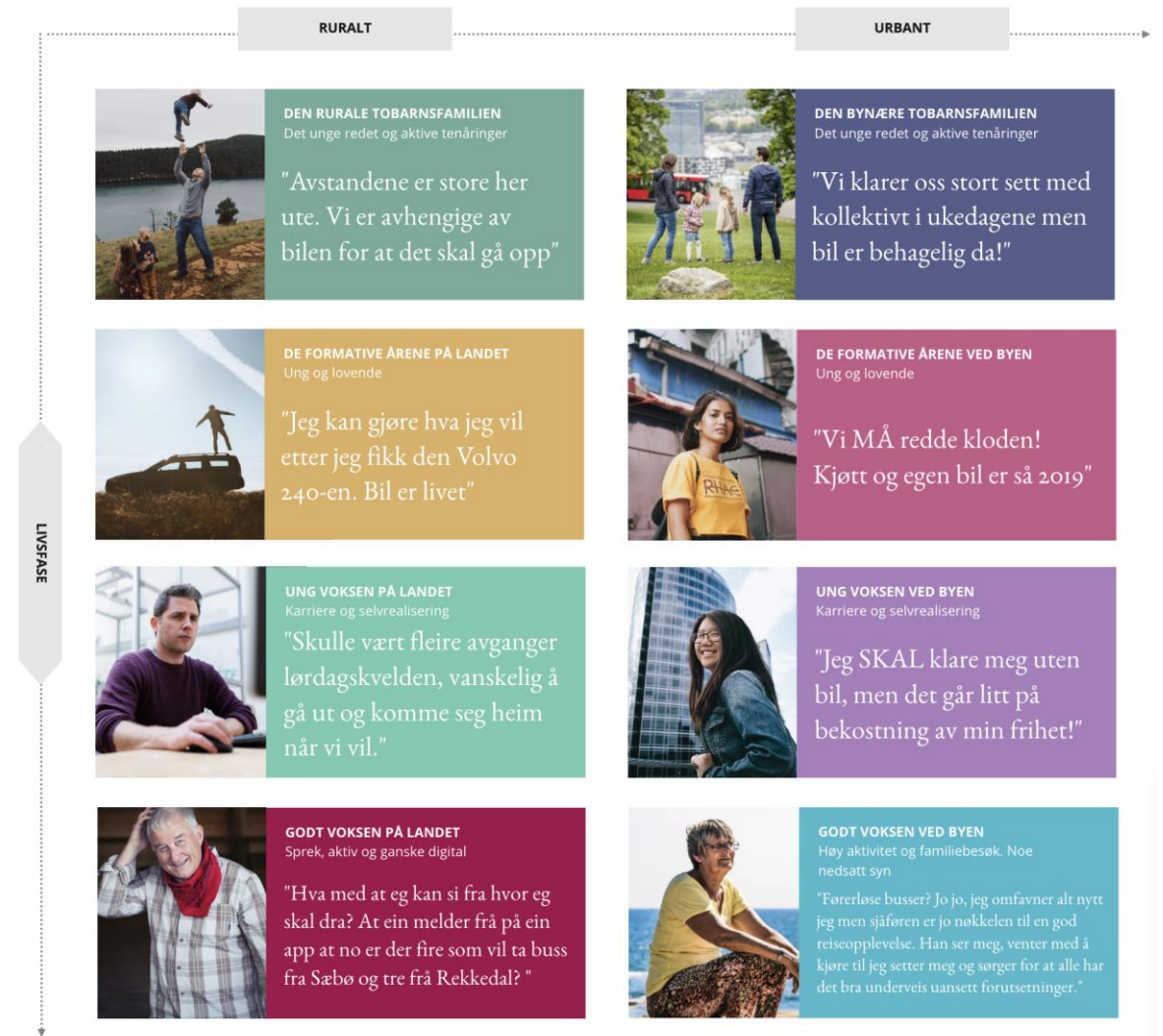
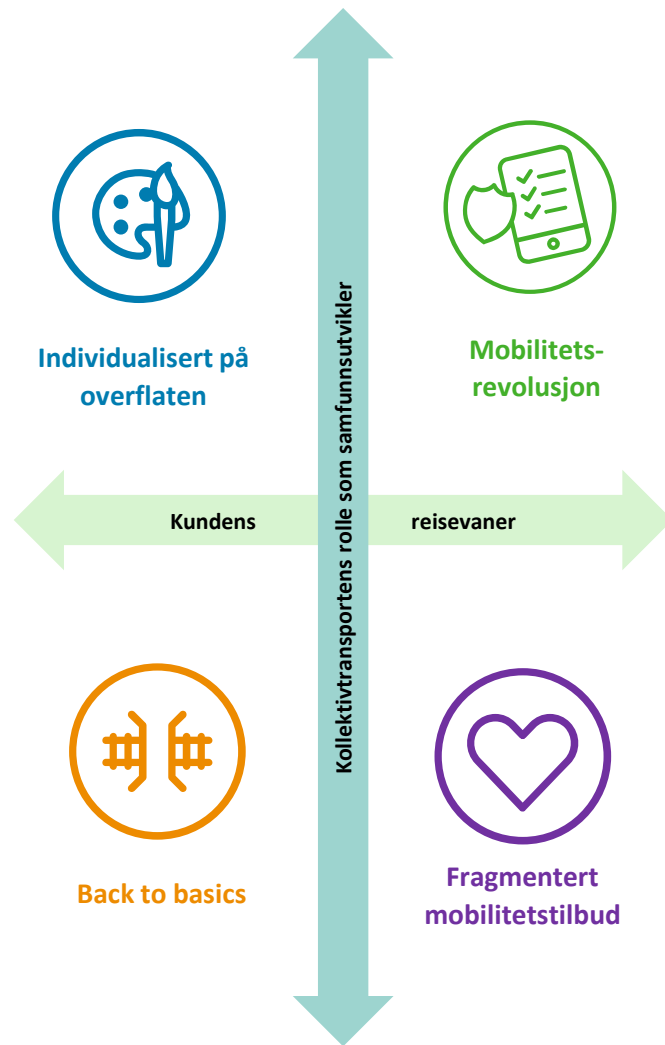
- Kundegrensesnittet som best utnytter data og er brukervennlig vil bli foretrukket av brukerne
- Det vil bli større forskjeller i tilbudet mellom by og distrikt
- Kollektivaktørene vil ha en viktig rolle i prosjekter rundt utvikling av helhetlige knutepunkter og bydeler
- Kollektivaktørene vil ha en viktig rolle i å bidra til oppnåelse av Norges bærekraftsagenda

I scenario 2 «Fragmentert mobilitetstilbud»

- Lavt ende-til-ende-fokus der kunden må forholde seg til mange ulike aktører.
- Mange aktører og større konkurranse vil likevel føre til mer innovative kundegrensesnitt og datadrevne tilbud
- Kollektivtrafikken blir et statlig ansvar og standardiseres
- Sikre grunnleggende basistilbud i ikke profitable områder
- Kollektivtransporten vil være lite lønnsom

Implikasjoner kort oppsummert | kundeperspektiv

- Hva er mulige fremtider?
- Hvis den inntreffer, hvordan ser verden ut for oss og de rundt?
- Hva ville det krevd av oss å lykkes i denne fremtiden?
- Hvor langt unna er vi?

Spørsmål ???

Laura Herzig

Leder future of mobility

+47 462 47 747

lherzig@deloitte.no

Jørund Vollan

Nordisk leder for transport

+47 934 17 619

jvollan@deloitte.no

Jon Olsen

Leder strategisk
transformasjon

+47 952 68 738

jolsen@deloitte.no

